

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดชลบุรีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดชลบุรีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดชลบุรีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดชลบุรี จำนวน 190 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบวัดการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจังหวัดชลบุรีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ส่วนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับปัจจัยอิทธิพลของผู้อื่นจำนวน 4 ชุด ได้แก่ แบบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ แบบวัดการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ แบบวัดความคาดหวังผลประโยชน์ต่อสังคม แบบวัดการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product- Moment Correlation)

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อาสาสมัครฯในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 81.1 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45 ปี ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 71.1 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 58.9 มีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 62.2 ประกอบอาชีพประมง และร้อยละ 70.0 มีรายได้รวมของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือน

2. ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครฯ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แหล่งน้ำ(อยู่ในระดับมาก) และการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือการร่วมช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของกรมประมงในการรื้อทำลาย เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย (อยู่ในระดับน้อย)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ คือ ระดับการศึกษา อาชีพ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ความคาดหวังผลประโยชน์ต่อสังคม การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ของอาสาสมัครฯ กล่าวคือ อาสาสมัครฯ ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำมากกว่าอาสาสมัครฯ ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และอาสาสมัครฯที่ไม่ได้ประกอบอาชีพประมง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำมากกว่าอาสาสมัครฯ ที่ประกอบอาชีพประมง นอกจากนี้การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ความคาดหวังผลประโยชน์ต่อสังคม และการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ แต่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

4. จากการตอบคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ พบว่า ปัญหาสำคัญคือ การขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และอาสาสมัครฯ ส่วนข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะมากที่สุด คือรัฐควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่อาสาสมัครฯ

จากผลการศึกษารั้่งนี้ ทำให้ผู้ศึกษามีประเด็นที่จะเสนอแนะผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครฯ ดังนี้คือ 1) ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้ประชาชนทราบทั่วถึงมากยิ่งขึ้น 2) ภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่กลุ่มอาสาสมัครฯ และ 3) ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม โดยให้เห็นประโยชน์และคุณค่าของการมีส่วนร่วมต่อสังคม โดยเฉพาะกับกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพประมง

The three objectives of the study were 1) to examine the level of participation of the volunteers for water animal resources conservation in Chonburi Province, 2) to identify the factors related to their participation in the activity, and 3) to point out the problems of their participation. A questionnaire was employed to collect the data from 190 volunteers for water animal resources conservation in Chonburi Province. The questionnaire was composed of 4 parts. The first part dealt with background information of the respondents. The second part measure their participation in water animal resources conservation in Chonburi Province. The third part which dealt with the factors related to their participation was divided into 4 sections: measurement of knowledge and understanding of water animal resources conservation; measurement of access to related information; measurement of expectations of benefits to society; and measurement of support from the government sector. Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data, while t-test and Pearson's Product-Moment Correlation were employed to test the hypotheses.

The findings were summed up as follows.

1. General background information. About 81.1 percent of the respondents were male and the average age was 45 years old. Most, or 71.1 percent, were married. About 58.9 percent finished elementary education. About 62.2 percent were fishermen and about 70.0 percent had a household monthly income of not more than 10,000 baht.

2. As a whole, the level of the volunteers' participation in water animal resources conservation was moderate. They participated most in releasing water animals to water sources (at a high level) and they participated least in assisting the fishery officials in demolishing or destroying illegal fishing tools and equipment (at a low level).

3. The factors significantly related to their participation in water animal resources conservation were education, occupation, access to information related to water animal resources conservation, expectations of benefits to society, support from the government sector, and knowledge and understanding of water animal resources conservation, respectively. That is, the volunteers who had a higher education than elementary school had a higher participation level. Those who were not fishermen participated in the activity more than those who were fishermen. Access to related information, expectations of benefits to society, and support from the government sector had a positive relationship with their participation in water animal resources conservation. In contrast, knowledge and understanding of water animal resources conservation had a negative relationship with their participation in the activity.

4. From the open-ended questions about the problems and suggestions on water animal resources conservation, some important problems were lack of budget and equipment, and lack of volunteers. What most of them suggested was that the government should give financial support to the volunteers.

From the findings, the researcher made the following recommendations: 1) Information on water animal resources conservation should be spread to the general public. 2) The government sector should give financial support to the volunteers. And 3) people should be made to have a good attitude toward the participation. They should be educated to see the benefits and values of participation of the society, especially those with low education and fishermen.